Вважайте, щоб і з Вами подібне не сталось.

"Коли Німці прийдуть до Канади, то они вивішають на деревах всіх в уніформах" — так сказав Никола Балан, сторник, в Вінніпеґу і за сей висказ заплатив $1.000.

Новий податок.

По 10% наложено податку на ґрамофони, автомобілї, пяна, орґани і рекорди.

По 10-цт. наложено податку на кождий фунт гербати.

ЗНАЙДЕНО ДИКОГО ЧОЛОВІКА.

Минувшого тижня зловила поліция "дикого" чоловіка, який мешкав в печері над лейком Вінніпеґ, далеко від якої-небудь людскої оселї. Сей дикий чоловік маэ 35 літ і жив в сій печері через 11 літ. Вигляд його э дійсно дикий. Цїлий оброслий довгим волосом. Тіло прикрите двома сталевими бляхами звязаними ремінцями по обох боках. Бляхи носив на голім тілї які досить рівно приставали до него. Сам він високий і сильної будови.

В такій зелїзній одежи жив сей чоловік через 11 літ в сїй печері на самоті. Бив дичину і ловив рибу в лейку і сим живив ся. Спав на голій пісковатій земли. В печері було много скір з побитої дичини але він не уживав їх до свої вигоди.

Трох узброэних поліцаїв вибралось в ті сторони, щоб піймати сего дикуна. Они підсунулись тихо під печеру і очікували на його прибутэ. Незадовго почули дзвоненэ бляхи по корчах і перед печерою явив ся сей дикун, в одній руці ніс зловлену рибу а в другій стрільбу. Зближаючись до печері кидав своїм диким зором на всї сторони, немов сподївав ся непрошених гостей. Один поліцай вискочив з корчів з револьвером в руці і крикнув до дикуна "руки в гору". Однак "дикун" в одній хвилї вимірив свою стрільбу просто в лице сего поліцая, і хто знаэ що було би сї стало, коли би в тій хвилї двох других поліцаїв не вхопило його за руки і тоді всї три його разом звязали.

Коли сей дикун був звязаний тоді почав говорити з поліцаями і то чистою анґлїйщиною. Він оповів їм, що уродив ся в 1882 р. в Стейтах, де покінчив університет. Опісля хотів женитись з одною панною, яку любив від дитиньства. Родичі дївчини на се не позволили і змусили дївчину віддатись за богатого вдівця. Три місяці по слюбі дївчина вмерла через пукненэ серця за своїм давним любимцем а тепер "диким" чоловіком. Коли она померла, він з розпуки покинув Стейти і пустив ся в зах. Канаду. Тут мандруючи зайшов далеко на північ в пров. Манітобі і в одній печері над Вінніпеґ лейком рішив жити осторонь від людий.

В сих околицях поліция бушувала за дезертерами і впала на слїд сего "дикуна", якого і злапано. Тепер військові власти наложать на него військовий мундур і післють до Франції.

БАТЮШКА ЖИЭ ЗІ СВОЭЮ ДОНЬКОЮ?

Мондер, Альберта.

Православний.

Ми Вашої дописи не помістили бо Ви не подали свого повного імени. По друге Ви пишіть все те, що Ви знаэте, видїли самі або що Вам найблизша особа говорила. Пишіть виразно звідки Ви се знаэте, що Ваш батюшка жиэ зі своэю донькою, коли дійсна жінка і мама доньки э за наймичку. Коли мож то нехай Ваші інтересовані також підпишуть ся на дописї, ми їх імен не подамо і Вашого також ні. Коли ми одержимо все потрібне від Вас тоді ми поговоримо про згіршаючу моральність Вашого славного батюшки отверто, але нам дайте факти. Не отягайтесь довго, щоб здержати Вашого батюшку від дальших деморалїзаций як найскорше.

КОНЕЧНІСТЬ ДЛЯ ЗДОРОВЛЯ.

Денний відхід э конечний для здоровля. При затвердненю кал стоїть в відходовій кишці від 72-96 год. і підконуэ через се здоровлэ. Особливо тепер в лїтї Ви мусите вважати на свій реґулярний відхід. Ваш відхід управильнить **Трінера Американський Еліксір з Гіркого Вина.** Сей лік ділаэ чудово, який усуваэ затвердненэ, біль голови, нервовість, загальне ослабленэ і т. д. Ціна сего ліку по друґсторах э 1.50

Трінера Антипутін э знаменитим ліком на зверхні хороби. Ціна 75-цт.

На ревматизм, невральгію, напухненя суставів, ломанэ костий э добрим Трінера Лініметн. Ціна 70-цт.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Друкарня Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна умірковано

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — **Телэфон 6932**

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

НА ПРОДАЖ

3 молодих реґістрованих буґаїв раси "шорт-горн" і 2 реґістрованих лошаків-оґерів раси "клайдес-дейл".

F. C. SMITH
Lamont, Alta.

Французскі герої вертають з над Марни де здержали нім. похід на Париж.

Канадиэць

РІК VIII. Ч. 29. **EDMONTON 24. OF JULY 1918.** **VOL VIII. №. 29.**

Велика побіда Аліянтів.

ГРЕКО-КАТОЛ. ЦЕРКВА В КАНАДІ РОЗПАДАЭСЬ.

Большевики потверджують застріленэ царя.

Америка висилаэ свої війска на Сибір.

ТОКІЙО, 18-го лип. — Америка рішила вислати свої війска сейчас на Сибір, наколи і Японія висле свої також.

Японія згодилась на пропозицию.

Німці почали четверту офензиви в Франциї.

ЛОНДОН, 18-го лип. — Німцї розпочали вже четверту офензиву на захід. фронтї, між Чатев-тірі а Масіґес. Сей терен э вздовж ріки Марни. На сїм терені нової офензиви э місто Раймс, яке Німці напосїлись забрати.

Нім. субмарина топить амер. воэнний корабель коло амер. береґів.

ВАШІНГТОН, 19 лип. — Нім. субмарини знова явились коло амер. береґів і затопили один з амер. воэнних кораблїв. Залогу з сего корабля вратовано в числі 1.100.

Большевики потверджують застріленэ царя.

ЛОНДОН, 20-го лип. — Нинї большевицьке правительство урядово потверджуэ, що царя Николу застрілили большевики.

Поясненя про застріленэ царя э таке:

Проти-большевицькі елэменти хотїли викрасти бувшого царя. Та щоб сему запобічи большевики рішили застрілити його, щоб не було кого викрадати.

От віз і перевіз.

Американці відбивають нім. атаки.

Найсильнїйший огонь був звернений проти амер. окопів в Чатев-тірі. Американці видержали лажертий атак і кроваво його відбили. Всякі змаганя посунутись вперед через амер. окопи не вдалось Німцям мимо великих страт. В деяких місцях амер. війска уступились але одержавши поміч заняли знова давні свої окопи.

Німці переходять через ріку Марну.

В многих місцях Німці перейшли ріку Марну, де були франц. війска в окопах. Ситуация ставала що раз грізнійшою для аліянтських війск і вже були мусїли цофатись на великім просторі коли б амер. війска не були почали контраофензиву на захід від німецкої. Тут амер. війска вискочили з окопів і машиновими карабінами зміталн наступаючих Німців. Німці не зважали на величезні страти але слали приготовлені дивізії одну за другою. Вже всї амер. жовніри при машинових крісах були вибиті до ноги, коли нім. резерви далї не переставали натискати.

Поміч в сам час.

В сїй прикрій хвилї рушили всї амер. резерви вперед. Здесятковані нім. ряди не могли видержати удару сьвіжих ам. війск і почали втікати в страшнім переполосі. Тоді амер. війска враз з французскими, які і собі набрали відваги рушили за утікаючим ворогом. Німці полишали все за собою, щоб лише спасатись самим перед наступаючими Американцями. Німецка офензива перемінилась в цілковиту поражку. Амер. війска заохочені першим успіхом не відпочали, доки не відперли Німців аж поза місто Сойзон, яке э великої стратеґічної ваги.

Амер. французскі війска беруть 18.000 Німців в полон.

Німецке пораженэ було цілковите. Амер. війска при помочи франц. взяли в сїм протинаступі 18 тисяч нім. плїнників і поверх 350 канон. Крім сего здобули тисячі машинових крісів.

Німці втікають з над Марни.

ЛОНДОН, 23-го лип. — Америк.-французскі війска прорвали німецку оборонну лінію на захід від міста Раймс, через се всї німец. війска, що знаходились на полудне від ріки Марни мусїли поспіхом втікати через ріку на північ, щоб не попастись в руки побідників.

Німеччина нїколи не сподївалась такого погрому.

ПАРИЖ, 23-го лип. — Німці кинули великі резерви, щоб здержати побідний похід аліянтів в Франциї. Сї резерви побили аліянти на голову і поступають далї вперед. Сим Німеччина злякалась, бо она не сподївалась, що судьба так скоро обернесь проти неї. Німецкі війска приготовляють ся до дальшого уступаня взад.

Оскарженэ проти еп. Будки відтягнено.

САСКАТУН, 19-го лип. — Пан Воробець відтягнув своэ оскарженэ проти еп. Будки і через се увільнено еп. Будку від вини і кари.

Великий град в Саскачевані.

В північній части Саскачевану град наробив великої шкоди, в околицях Саскатуну і Прінс Альберт. Град величини волоских горіхів повибивав всї засїви, в многих місцях вибив дріб і наробив шкоди через вибиванэ вікон.

Українці в Канаді задумують зірвати з еп. Будкою.

ТОРОНТО 17-го лип. Сего тижня маэсь відбути в Саскатуні секретний зїзд деяких визначнійших укр. проводирів, де мають зірвати всякі зносини з еп. Будкою, який хоче, щоб Українці в Канаді засимілювались з Французами і стали чистими католиками. Сей зїзд маэ дати початок новій укр. церкві в Канаді яка маэ бути народною. На чолї сеї церкви маэ стати Др. Редкевич з Монтреалю, якого вибрано вже епископом сеї нової церкви. Др. Редкевич э бувший ґреко-кат. сьвященик, який колись був секр. еп. Будки.

Ся церква не буде належати до Риму і не буде мати нічого спільного з папою.

ХОРОБРІ АМЕРИКАНЦІ ОДЕРЖУЮТЬ ХРЕСТИ ЗАСЛУГИ.

Бувший президент Америки, Рузвельт, роздаэ хоробрим Американцям хрести заслуги на полю бою.

ПОВІДОМЛЕНЭ ВІД РЕДАКЦИИ!

З причини виїзду Редактора на укр. конвенцию методистів "Канадиэць" не вийде на другий тиждень.

ПРОСИТЬ СЯ ВСІХ, що досї не вирівнали свої передплати щоб се зробили в найкоротшім часї.

"Канадиэць"

THE CANADIAN
10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

ЗА БОГАТО ДІТИЙ ВМЕРАЭ.

З кождих 6 народжених дітий вмираэ одно в першім році. В Канаді вмераэ 30.000 дітий кождого року перед 5 роками житя.

Три рази більша смертність э між дітьми годованими фляшкою, чим дітьми, що були плекані материними грудьми

Три рази більше дітий вмераэ в літі чим в зимі.

Смертність у дітий може бути здержана через відповідну опіку і годованэ дітий.

В Сполучених Державах умераэ річно 100.000 дітий, тепер правительство в Сполучених державах почало всякі охоронні кроки, щоб спасти від смерти сих 100.000 маленьких діточок кождого року.

В Канаді річно вмираэ 30.000 і тут треба всіми силами запобічи сим страшним наслідкам. Колиб всі мами, тати, правительство і всі горожани Альберти стали до борби зі сею смертностю між дітьми, то много можнаб їх вибавити від холодного гробу.

ЯК УДЕРЖАТИ ДІТИ ПРИ ЖИТЮ І ЗДОРОВЛЮ.

За богато дітий умираэ при породі а також і много материй умираэ при сім. При породі повинен всегда бути доктор або що найменьше норза а коли можливо то обоэ. Они знають як охоронити від смерти обоїх, то э житэ дитини і матери. Доктор чи норза при породі се не видаток а ощадність на многі літа опісля.

ДІТОЧЕ УБРАНЭ.

Ніколи не обвивайте діти в много лахів безпотрібно. Убранэ дитини змінюйте після потреби, то э, пори року. Убранэ дитини повинно бути легке. В горячі дні вистарчаэ опаска на череві, сорочка і пеленка. Убранэ повинно бути чисте, сухе, переварене і виполокане в чистій воді. Головно так робити треба з пеленками. Ніколи не уживайте робурових підкладок під пеленки в горячі дні.

ДІТОЧА КОМНАТА.

Діточа комната повинна бути холодна і добре перевітрувана. Коли лише можливо дитину класти спати саму осібно. Сьвіжий воздух э великого значіня для дитини. Держіть діти на дворі як лише мож найдовше. Коли дитина в хаті отвирайте двері часто або вікна. В горячі дні лучше вікна мати в день замкнені а отвирати їх аж в вечір. В горячі дні заслонюйте вікна темними заслонами. Велике тепло в хаті шкодить кождому, особливо жолудковим органам. Вікна повинні бути забиті сіткою, щоб мухи і комарі не діставались до середини. В хаті, а особливо в комнаті дитини, не повинно ся нічого висушувати, особливо пеленки. Пси і коти не повинні перебувати в комнаті дитини. Підчас стеленя і замітаня дитину треба забрати зі сеї комнати. Коли кладете дитину на підлогу бавитись, то постеліть бленкет під спід.

Не давайте дитині нічого до забавки, що не мож добре вичистити, або що э остре.

ЛІЖКО ДИТИНИ.

Ліжко дитини маэ всегда бути чисте.

Накривала дитини повинні бути відповідні до пори року. Коли в хаті э мухи або комарі, дитину треба заслоняти сіткою.

КУПАНЭ ДИТИНИ.

Скіра дитини повинна бути всегда чисто вимита. Кождудитину треба купати в літні дни хоть раз на день, а крім сего витирати тіло вохкою стиркою. При купаню уживати стілько води, щоб прикрити тіло дитини і повинна бути тепла від 80 до 85 степ. Фаренгайта. Дитину не купати довше чим 5 до 10 мінут. По викупаню посипти випріваючі місця добре порошком.

СПАНЭ ДИТИНИ.

Дитина всегда повинна спати як найдовше і то коли можливо на дворі, головно холодними ранками і вечерами. Можна класти і в хаті, коли вікна суть добре позаслонювані і попідсувані. Уважайте, щоб на спячу дитину не сідали мухи. Добрий і чистий воздух э найважнійшим услівэм для здоровля дитини. Чистий воздух перечищуэ кров, злий воздух затроюэ кров.

АРЕШТОВАНЭ ЕП. БУДКИ.

Минувшого тижня рознеслась вість по Канаді, що епископ Будка, голова греко-католицкої церкви в Канаді, арештований за підбурюючу бесіду проти Канади. Ся коротка вістка не подавала з початку дійсної причини арештованя еп. Будки, лише згадувалось в йій, що еп. арештований за "седішюс". Що було сим "седішюс" ніхто не знав. Одні думали, що мусіло там бути щось подібне до австрійських регіментів, за які сотки Українців греко-католиків і не католиків попались до "детеншен кемп" або таки впрост до Иванової хати. Еп. Будка стругнув австрійську дурницю а бувші австрійскі піддані перенесли сей блуд еп. на своїй власній шкіри.

Другі думали, що еп. Будка попавсь в руки поліциї за намовлюванэ укр. переселенців до повороту, сей час по війні, до Австриї і за многі иньші "згэлки", які він полишив за собою то тут, то там по фармах, яких не намісци булоб наводити, а за які в нинішний час могло пахнути кратками. Справді, одні дивувались, що голова греко-кат. церкви в Канаді бавить ся в австр. агента, але ніхто не хотів і не думав робити ужитку щоб через епископа не стягнути эще більше ганьби на весь укр. загал в Канаді. Сї промахи еп. перепускали всї через пальці, думаючи що або епископ не доріс до свого відвічального становиска або дійсно маэ себе за австрійського агента. Справді сим разом еп. Будку увільнено від арештованя і від вини, але чи сим самим знято і пляму з укр. поселенців в Канаді?

Першу вістку про. арештованэ еп. Будку за "седішюс" розійшлась блискавицею по цілій Канаді і Стейтах у всій анг. пресі. Вже сама вістка ся про "седішюс" настроїла всїх лояльних Канадийців проти нас Українців без розбору, чи він католик еп. Будки чи ні. Ся вістка, хоть не дуже вірна що до оскарженя, а розмазала пятно нелояльности эще більше на чолї кождого Українця в Канаді, який нічо не мав, не маэ і не хоче мати спільного з еп. Будкою. "Згэлки" еп. Будки суть дуже добре знані Канадийцям, як чоловіка ряного австрофіла. Тому найдрібнійше слово з уст еп. хотьби оно було навіть не висказане в не лояльній цїли чи підбуреня, маэ фатальні наслідки.

Тому укр. лояльний елэменг Канади не мусить терпіти через одного чоловіка, який кидаэ своїми обдуманими або не обдуманими словами на всї сторони по канадийских преpах з цїлею або без цїли. Укр. лояльний елэмент повинен сказати своэ слово, що або годить ся на наслідки які можуть виринути з еп. Будки слів чи діл, або заявити, що укр. лояльний елэмент не маэ нічого спільного з еп. Будкою і його австрофільством, тому всякі наслідки Будка нехай збираэ на свою власну шкіру як кождий иньший австрійский чи німецкий агент.

Минули ті часи, що пан завинив а хлопа бито. Епископ пальне дурницю а наших невинних людий до "детеншин кемпи" замикають. Коли ми не скажемо еп. Будці засї від нас, то не лише "детеншин кемпи" вернуть ся але эще може і що гірше.

ALBERTA COLLEGE North.

ПОШУКУЄ ХЛОПЦЯ,

що стоїть просто, сидить просто і говорить просто.

Хлопця, котрого ніхті не суть в жалобі, якого уха чисті, черевики вичищені, убранэ вичищене, волосэ вичесане і зуби в добрім порядку.

Хлопця, що э гречним для кождого мущини, женьщини і дівчини.

Хлопця, що не курить цигареток і не бажаэ навчитись сего.

Хлопця, що дивить ся просто в очи і говорить праву кождого часу.

Хлопця, що хочить навчитись радше доброї анг. мови чим уличної.

Хлопця, котрого ідеалом э праця і котрого цїлию в Каледж э приготовитись до найвисшої і найкрасшої служби для свого Бога і Краю.

СОБОР В ЭРУСАЛИМІ.

Діян. 15: 1-35.

"У волї ж оце, котрою Христос визволив нас, стійте" — Гал. 5: 1.

Зволили тоді апостоли і старші і вся церква вибраних мужів з поміж себе післати в Антиохию з Павлом та Варнавою: Юду, названого Варсавою, та Силу, мужів-проводирів між братами.

Написавши через руки їх так: Апостоли та старші і брати — братам з поган, в Антиохиї, і Сириї і Киликиї, радуйте ся

Яко ж чули ми, що деякі з між нас вийшовши, потрівожили вас словами і захитали душі ваші, говорячи, щоб обрізувались та хоронили закон, чого ми їм не наказували.

То зволилось нам, зібравшим ся однодушно. вибраних мужів післати до вас з любими нашими Варнавою та Павлом.

Людьми, що віддали душі свої за імя Господа нашого Ісуса Христа.

Післали ми оце Юду та Силу, котрі й самі розкажуть про те словом.

Зволилось бо сьвятому Духу та йнам, ніякої тяготи більш не накладувати вам, опріч сього конечного:

Щоб удержувались від жертв ідолам, та крови, та давленого, та блуду. Від чого оберегаючи себе, добре робити мете. Бувайте здорові.

Послані ж прийшли в Антиохию і зібравши громаду, подали посланнэ.

Прочитавши ж (ті), зраділи від сього потішеня.

Юда ж та Сила, будучи самі пророками, многими словами втішали братів і утверджували.

Побувшиж (там якийсь) час, відпущені були з упокоэм од братів до апостолів.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Від хвилї смерти Ісуса Христа і эго воскресеня проминуло вже двайцять років. Апостоли проповідували спасенэ як се поручив їм Христос і ідея християньства розійшлась вже дуже широко. Дух сьвятий, котрого приняли апостоли при сошествію в день пятьдесятниці покликував з поміж народа мужів, які нарівні з апостолами вели організаційну працю церкви кождий в своїм окруженю і місцевости. Християньство принимали два відрубні народи, Жиди і погани. Річ зовсім зрозуміла, що Жиди хоч приняли науку Христа і уважали Эго Спасителем сьвіта, то все ще були між ними і такі, котрі уважали, що рівночасно з християньством треба тоже придержувати і закони Мойсея. А рівнож річ зрозуміла, що погани, які приняли християньство не добачували ніякої причини, чомуб они, покинувши поганьство, мали захонувати закон Мойсея попри християньство. Така ріжниця в понятях мусїла стрінутись з певним негодованэм, чи невдоволенэм одних проти других. Звідси молоденька християньска церква дійшла до трудности, яка для многих була перешкодою до спасеня, а для иньших причиною ворогованя. Розвязка справи була трудна. Трудна тим, що рішалась справа котрої рішенэ мало бути вказівкою для організації по всї часи, Але тактика апотсолів і уважне трактованэ обох інтересуючих ся сторін здоліли довести обі фракції до спільної розваги і суд над справою переведено приязно і свобідно. Рішенэ апостолів виказало, що они справді бажали розсудити спір справедливо. Розуміэсь, що самий Господь допомагав їм своїм провидінэм. По проголошеню рішеня першого апостольского собору в Эрусалимі, церква почала розвиватись ще з більшою силою.

ПРИЧИНА СОБОРУ.

Эрусалим за той час все ще був головним центром християньства але рівночасно центром фанатичного юдеїзму. Антиохия в Сириї була знова центром християньства між поганами. Але церква в Эрусалимі уважала, що она повинна нагляда ти за чистотою віри у всїх прочих церквах. У эрусалимській церкві взялось переконанэ, що погани, котрі приняли християньство, не можуть бути спасені тому, що не придержують Мойсеэвого закона. Они були тої гадки, що захованэ Мойсеэвого закона мусить бути в повній гармонії з християньством. Звідси в эрусалимській церкві повставали декотрі, що голосили, що християни з Антиохиї не будуть спасені, докі після Мойсеэвого закону не обріжуть ся. Павло і Варнава, які були головними організаторами християньства між поганами, рішучо противились мужам, що прийшовши з Эрусалиму до Антиохиї, непокоїли тамошних християн жидівськими обрядами. Однак самий Павло і Варнава не могли вдоволити християн, чи заборонити щоби братя Эрусалиму не домагались захованя старих обрядів. Церква в Антиохиї порішила, що найкраще буде, коли Павло, Варнава і другі, що з ними, підуть до Эрусалиму і там при співучасти апостолів і церкви обговорють і рішать справу. Коли в той спосіб порішить ся справу, то эдність церкви буде безпечна; в противнім разї річ ясна, могло легко дійти до розділу церкви в самих эї початках.

НАРАДИ СОБОРУ.

Апостоли з Антиохиї і їх делэгати вибрались в дорогу до Эрусалиму. Они подорожували через Феникию, відтак долиною Ездралон перейшли в Самарию. А скрізь они розказували християнським громадам про велике діло, яке зробив Господь між поганами. Вкінци прийшли до Эрусалиму. Церква в Эрусалимі приняла їх з братньою любовію і радостию. Тут знова розказували они про знамениті висліди праці між поганами. Але навернені з фарисейської кляси вже були сильно за тим, що християни з поган мають придержуватись обрядів жидівських після закону Мойсея. Формальна дискусія над сею справою вивязалась на зборах. Там вказано на докази за і проти. В часї нарад виступаэ Петро і домагаэсь свободи і волї для поган опираючись на своїм власнім досьвіді при наверненю Корнелїя. Се був явний і виразний доказ, що Господь не робить ріжниці між Жидовином, а поганином, котрого серце було очищене вірою. Обі кляси, Жиди і погани мають спасати ся благодатию Господа Ісуса Христа, а не жидівськими обрядами. Відтак взяли слово Павло і Варнава. Они сказали як величаве діло зробив Господь між поганами, тай що через них робились між поганами навіть великі чуда. Се знов доказ бо колиб обряди по закону Мойсея були для християн услівэм до спасеня, то Господь бувби не благословив праці між поганами. Тоді апостол Яків, брат Господа нашого Ісуса Христа, котрий тоді був апостолом християньскої церкви в Эрусалимі і на соборі був предсїдателем, встав і хоч самий був жидовином, справу розсудив так, що всї погани э вільні від ярма закону Мойсея, який наложив певні обряди на Жидів, але мають лиш здержуватись від жертв ідолам, та крови, та давленого, тай блуду.

РІШЕНЭ СОБОРУ.

Зволили тоді апостоли і старші — Рішенэ яке проголосив апостол Яків стало провідною гадкою всїх, що брали участь в соборі. **Післати вибраних мужів** — Ціла эрусалимська церква принявши ухвалу собору, рішилась вибрати довірних мужів і вислати з Павлом і Варнавою, як особливших делэгатів з письмом до церкви в Антиохиї. Павло і Варнава мали розповісти устно, а делэгати эрусалимські мали доручити урядове письмо. **Юда Варсава** — про сеге чоловіка нема більше нігде згадки. Він міг бути братом Йосифа Варсави, про котрого говорить ся в Діянях 1: 23. **Сила** — назвав эго Павло а эго первісне імя було Сильван. Він став відтак співробітником Павла. **Між братами** — в Эрусалимі. **Написавши** — Рішенэ собору написано на письмі так, щоб не було двох гадок. **Апостоли, старші і брати** — Письмо в імени цїлої церкви, апостолів, старших в громаді і братів. **Братам з поган в Антиохиї, і Сириї і Киликиї** — Тут виходить, що справа захованя Мойсеэвого закона виринула головно в тих місцевостях, які тут згадуэсь. Сирия лежала на північ від Палестини. Киликія обіймала полудневосхідну часть Малої Азиї і припирала до західних границь північної Сириї. **Деякі з між нас** — Ті, що голосили, що християнам з поган треба придержуватись Мойсеэвих обрядів, вийшли з Эрусалиму. Однак они не буля вислані церквою, проте робили они се на власну руку, а не на припорученэ церкви. **Потрівожили вас** — в грецкій мові се слово э досить сильним виразом. Значить оно більше кинути роздор між людий, неспокій, або на робити богато непотрібного клопоту. **Чого ми їм не наказували** — Церква в Эрусалимі не привязувала їх научуваню ніякої ваги. Они були надто привязані ще до давних обрядів і можливо уважали, що они якраз сим приподобають ся справі християньскої церкви. Однак повертати до обрядів, та придержуватись закону Мойсея значило для Христової церкви що найменьше застій, а не поступ. Христова наука угрунтована на чистоті душі, а не на обрядах. І так рішив апостольський собор в Эрусалимі.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ".

ОЛЮНЬКА.

Оповіданэ з житя ходачкової шляхти.

(10. Продовженэ.)

Костиха гадала, що старий перележить оден день, то й не казала нічого; але коли другої і третої днини Кость не міг злізти з постелї а по ночах стогнав і йойкав від рани, она не змогла своэї безсердечної люти вдержати в собі і вилляла эї на голову Костя.

— Гіренька моя година з тобою! Чого ти мені сьвіт завязав? Як би тебе був дідько не надніс до села, я би була нині не такою господинею...

На такі щоденні привитаня Кость не відповідав нічого, хиба постогнував.

З такими самими словами кидала Костиха чоловікови на піч кусок хліба або ложку якої страви, що лишила ся з полуденка або з вечері.

Старий лежав на печи як той Лазар біблійний. Він по цілих днях майже не злазив з відтам, бо й се приходило эму тяжко без чужої помочи.

Якось раз зайшов до Костя той богатий шляхтич, у котрого Кость молотив і зарабляв. Він був эго кумом а хрестним батьком Дмитра. Був се чоловік бувалий в сьвіті, делэгат і депутат до ріжних комісій, і мав значінэ в селї, эго поважали і бояли ся. Звали эго Шевком.

Костиха також мусїла эго респектувати, бо се був чоловік бездітний, а она признавала ся до своцтва з ним і мала надію, що колись може Дмитрусеви де що капнути від него.

Шевко поздоровив Костів звичаэм шляхотським і присів на лаві під образами. Костиха не знала, де эму місця знайти. Она витирала фартушиною лаву і стіл перед сільским дукою.

— А що там, панэ Константій, нездужаэте? — звернув ся Шевко до Костя.

Костиха побояла ся, щоби эї старий яким словом не зрадив, кілько то він від неї мусить витерпіти, то й заговорила зараз:

— Ой зле, панэ брацэ! така біда, що Господи! По цілих ночах не спить бідачиско, аж серце краэ ся з жалю дивитись на эго муку... Бідний так мучить ся тою ногою, а я не знаю эму радоньки дати...

— Не так ногою, як твоїм гострим язиком та нелюдяним обходом зі мною, — каже стогнучи Кость. — Та то, панэ брацэ, ложки води мені не подасти, тілько навигадуэ, напроклинаэ...

— Та що бо ти, Костю, говориш? Боже мій! чи я би тобі не рада?...

Костиха хотіла заговорити чоловіка, бо Шевка бояла ся як огню.

Шевко знав від людей, що Костиха вередуэ старим, і хотів наочно о всім переконати ся.

— Тихо! — гукнув він на Костиху, — нехай говорить, яка то моя сеструня милосердна...

При тих словах так гостро подивив ся на Костиху, що она аж закаменіла коло запічка.

Старий осмілив ся та й каже дальше:

— Я тут лежу як Лазар та ніби то у власній хаті. В ночи то мені ніхто води не хоче подати, а кілько я напрошу ся, щоби мені дала, який старий горнець з теплою водою — вимочив бим ногу та може би було лекше, а то ні, та й ні! скорше би у каменя води допросив ся. А хиба ж я не заробив собі на стілько, щоби для мене який старий череп був? Ой, Боже мій, Боже! уже всі гріхи тут спокутую...

Кость був чоловік терпеливий і несьмілий при жінці, та тепер, видко, вся терпячка скінчила ся, немов прірвала ся гребля, що здержувала всю накипілу жовч в эго зболїлім серци, вилляла ся бистрим потоком.

Шевко зморщив своэ грізне чоло, приступив до Костихи, що стояла ні жива ні мертва, а торкаючи эї палцем до самого чола і вдивляючи ся їй бистро в очи проговорив:

— Виджу, що моя сеструня ящірчого роду... Але я тобі кажу, що як не будеш з сим бідаком по людски обходити ся, то не лише по смерти й стебла не запишу, але ще за житя так випарю, що з тиждень не сядеш... То ти така жінка? Поки міг робити, валяти ся по Бориславах, і гроші приносив до дому, то був добрий, а тепер, як каліка, то він пес?... Я буду сюди з часта навідувати ся, а як мені старий пожалуэ ся хоч одним словом, гірка тобі буде година!

Шевко був деспотичної вдачі. Він полагодив нераз у селї таку справу, в котру не мав права мішати ся і котра належала до суду — полагодив нераз кіями і різкою. Одну хлопську родину, що займала ся систематично крадежію, він не віддав до суду, лише задиктував її кару в селї — Панькови вліпили шістдесять буків, Панчисі сто різок... Та від сеї події Панько — як оповідаэ сільска хроніка — став порядним чоловіком і пас громадську череду, а она стала зручною повитухою, навіть до панів эї кликали.

Костиха тямила се і знала, що на Шевка були жалоби в бецирку, та нічого эму не зробили. Шевко знав ся добре зі всіми панами, они заїздили до нього при ріжних оказіях, він їх частував; впрочім і они добре знали, що з бутною шляхтою не порадиш инакше, хиба би прийшло половині села сидіти в криміналї.

Кость, побачивши, що такого чоловіка маэ за собою, задумав за одним заходом полагодити ще одну справу.

— Або той мій синок, панэ брацэ... викапаний син своэї мами! Аби не рідний батько, а жебрак лежав оттут, ще би повинен мати більше милосердя...

Шевко звернув ся знов до Костихи:

— А свому плеканцеви скажи, що як колись схоплю за чуприну, то вибю, аж буде пищати! Він вже знаэ мою руку і я жартувати не вмію!... Бувайте здорові, панэ Константій! А як би вам ще яка кривда, дайте мені знати, а я вам вже зроблю справу...

Погрозив ще раз Костисї і вийшов з хати.

Костиха аж губи закусувала зі злости, а вже найбільше гнівало эї те, що не могла свою злість зігнати на немічного старого. Бояла ся Шевка.

Саме тогді запустила ся у Костів корова і Шевко став посилати для Костя що днини пів кварти молока та казав пильно розвідувати ся, чи Костиха сповняэ эго волю.

Костиха все ще мала надію, що колись відплатить своэму старому за эго довгий язик. Однак, побачивши над собою таку контролю, она покинула сю гадку та ще й остерігла сина.

— Слухай, Дмитрусю! — сказала она, викликавши эго до сіней — бій ся Бога, не докучай старому! терпи, хоч би тобі й як тяжко приходило... Був тут вуйко Шевко. Старий вистогнав перед ним усьо... Господи! що тут було крику! як вуйко сердив ся! А знаэш, дитинко, вуйка годі дразнити, бо ану ж розсердить ся та запише кому другому, а тобі нічого... Шкода би! От сей огород, що притикаэ до нашого, не здав би ся нам! Терпи ж сину! Старий недовго потягне... Вчера казала мені стара Яцьова, що з такого люде не виходять, рана буде гнити, гнити, а як пійде до середини, то вже й по всьому...

Дмитро вислухав матери уважно, а хоч эго бутна душа не рада була піддати ся тому деспотизмови і хоч був би радо вирік ся огорода по вуйку, то таки боязнь перед кріпкою рукою вуйна наклонювала эго, що обходив ся з батьком чемнійше.

З того часу доля Костева змінила ся о стілько, що мав усю вигоду, яку лишень міг мати. Костиха подавала эму теплої страви, було й молоко, не тарахкотіла эму над головою, син не виробляв криків у хаті ј не заводив сьпівів. Але рана не гоїла ся. Не помогли вже й масти, що приладжувала Яцьова. Кость почув свій конець і за кілька днів помер.

По похороні Костя остала ся на газдівстві вдова Костиха з сином одинаком.

(Д. буде.)

ЖЕРТВИ ДЛЯ КАЛІКИ ПЕТРА ВАРШАВСЬКОГО.

Порт Артур, Онт.

Пане Редактор "Канадийця"

Я одержую що тижня Вашу газету і вже від довшого часу не бачу, щоб які люди жертвували дещо для каліки Варшавського. Я здибав своїх приятелів тими днями, які дуже радо зложили свою лепту для брата Варшавського.

Імена щирих жертводавців суть:

Стефан Малойний	$ 4.00
Данило Матвіэшин	— 2.00
Мих. Солотвінський	— 1.00
Олекса Солотвінський	1.00
Стефан Вавшко	— — 1.00
Дм. Гусак	— — — 1.00
Єт. Добровольский	— 0.30
Мих. Сенишин	— — 0.25

Разом — 10.55-цт.

Збіркою заняв ся С. Малойний.

Від Редакциї: Щирим братам, що не забувають про свого меншого брата нехай Всевишний нагородить сторицею.

Фінляндці виганяють Жидів.

Штокгольм. — Фінляндске правительство видало розказ вигнати з краю всїх Жидів. По 30 вересня Жидам не будуть продавати поживних продуктів.

Фінляндські Жиди опублікували поклик до цивілізованого світа, щоб спасти їх.

Фінляндський Сенат постановив дарувати горожанські права тільки тим Жидам, що боролись в рядах білої гвардії.

Фармарский куток.

ПРО УПРАВУ ЗЕМЛІ І СІЯНЭ ЗБІЖА.
(Наукова розвідка.)

СУХЕ ФАРМОВАНЭ.

Сухе фармованэ треба всюди застосувати де опади воздушні э недостаточні, де э за легка земля, де ростинність э за слаба, взагалі де обставини не суть такі, щоб був запевнений добрий урожай. Сухе фармованэ се система яка маэ призбирати вохкість в землї і удержати її до росту ростин.

Загальна метода до призбираня вохкости. Перше треба глубоко орати, роздроблювати скиби і дерня до цілковитої мілкости. Держати старку розроблену кождого часу, розроблювати землю по засіянім молодім збіжу, коли оно висихаэ і тріскаэ, зрушувати стерню диском сейчас по зжатю збіжа. Вважати, щоб при кождій нагоді додавати землї гюмусу, щоб земля могла красше вдержати вохкість і мати подостатком поживи.

Обліг. Обліг э пожиточним а навіть конечним при сухім фармованю. Обліг витрачуэ свою урожайність в тих околицях, де опади воздушні э більші чим земля їх потребуэ. В таких околицях вода стікаэ поверха або сподом і забираэ урожайність зі землї, яка э конечна для житя ростини. Коли такі сторони суть дреновані, то урожайність эще скорше втікаэ тими проводами дренованями. Тому дуже рідко або ніколи не лишати в мокрих околицях облогу, бо такий обліг не "відпочиваэ", а противно більше висилюэсь, чим при засіянім зерном.

В сухих околицях, де опади воздушні э слабі або зовсім недостаточні, там треба запускати обліг на рік або й більше. В таких околицях вода не забере зі собою поживи зі землї, бо її нема надто богато. За се вода з дощу чи снігу буде поволи осідатись в земли. Сю воду можна притримати в землї з одного року на другий через специяльну методу управи землї. Глубоке оранэ і добре виробленэ землї э першою основою до призбираня і вдержаня води в землї з одного року на другий. Коли будесь і старку верхну держати всегда в роздробленім стані, то здержить ся сю воду від випару.

Обліг, зарослий будяками, та всяким хабазьом, чи навіть самовільним вівсом, не принесе великої користи. Се хабузэ на облозі, якби оно рідким не було, висисаэ вохкість з облогу незвичайно сильно. Оно розпускаэ сильно свій корінь, бо нічо не спиняэ його і витягаэ жадібно все те, що потрібне для збіжа на другий рік. Обліг лише тоді принесе користь, коли буде чистим від всякого заросту навіть трави. Обліг треба часто по дощи волочити, коли лише підсохне, щоб здержати випар, через зрушуванэ верхної старки. Худоба не повинна ходити по облозі, бо она збиваэ землю, через що не лише вода не всякаэ як слід в обліг але і через збиту старку скоро випаровуэ. Коли лишаэсь обліг на "відпочинок", то сей відпочинок маэ бути дійсний, на нім не сьміэ нічого рости і худоба не повинна талабувати по нім, а головно сей час по дощи, коли обліг э мокрим.

Коли лишене поле на обліг буде чисте від трави, будяків і всякого иньшого зела, а до того будесь верхну старку по кождім дощи зрушувати, то обліг не заведе при урожаю на другий рік. Колиж на облозі э повно хабузя і трави, щей до того худоба отолочуэ його що дня, то лучше сіяти поле, бо оно при засіяню буде мати чи не лучщий відпочинок, бо хоть тоді худоба не буде товчись по полю і випари не будуть даремні, бо сю вохкість забере збіже.

В околицях лїсистих, де э подостатком воздушних опадів, там мож на облогах пасти худобу, щоб винищити бурян і будяки. Однак, коли нема буряну, то лучше облогу не толочити а лишити його дійсному відпочинкови, за що поле дасть о много красший урожай на другий рік.

Час управи на обліг. Оранэ до приготовленя облогу треба робити в осени, коли лише земля не э за надто суха, щоб мож орати. Сейчас по ораню треба волочити, щоб дармо вохкість не втікала зі землї. Так лишати землю аж до весни. На весні не конче треба эще раз орати, хиба сильні дощі збили ораницю за надто до купи. Тоді замість другого ораня, мож роздробити землю досить глубоко через дискованэ. По дискованю піти звичайними боронами і зарівнати землю, хибаб було забагато всякого зела, тоді йти по облозі "култівейтром". Опісля по кождім дощи йти боронами і зрушувати землю верхню, то э старку, на яких 3 інчі. Не скородити поля по дощи за скоро, бо оно нічо не поможе до вдержаня вохкости в землї, волочити боронами аж як трошки старка присхне. Колиж волочилобись за пізно, то старка за богато пропустила-би вохкости. Тому треба всегда уважати при волоченю старки щоб се волоченэ не було за пізне ані за скоре.

Як часто запускати обліг? Як часто запускати поле обло гом, залежить від місцевих обставин, дощу, вітру і т. д. Обліг мож запускати, що третий або що четвертий рік. Залежить чи околиця э дуже суха чи лише троха. Однак фармар повинен всегда сподіватись скорше сухого року чим мокрого, бо сухий рік більше шкодить чим мокрий. Відповідно до сего він мусить приготовитись з полем.

Коли опади воздушні промочують землю на більше чим 15 інчів, то запускати обліг що третого або четвертого року. Колиж опади суть меньші чим на 15 інчів, то поле треба запускати що другий рік. Зовсім певно мож сказати, що де опади суть лише на 10 або 12 інчів, там нема що сіяти що року. В сім случаю треба половину лише засівати збіжом, що обробилось і так поступати кождого року. Значить ся коли Ваша околиця не маэ дощу подостатком, то коли орете 100 акрів то сійте лише 50 акрів, то э половину, а другу половину лишайте на обліг.

Обліг і урожайність. Поле запускаэсь в обліг, щоб оно призбирало доста вохкости і щоб призбирало доста поживи, яка витворюэсь з гнитя приораних зел чи стерні. Лучі сонця і воздух ділають тепер свобідно на обліг і своїм впливом через тепло перетворюють приорану ростинність через гнитэ на поживу для збіжа.

Збіже. Пшениця э головним продуктом в Західній Канаді. Сіэсь два роди пшениці, зимову і яру (весняну). Сіяна пшениця в осени маэ доста часу эще того самого року, щоб запустити як слід корінэ в землю, через що на весні починаэ впрост рости і скорше маэ нагоду дозріти. Справді сіяна пшениця в осени даэ нагоду розмножуватись бурянам, однак на чисто виробленім поли оно рідко лучаэсь. До сіяня на зиму найлучше надаэсь в Зах. Канаді так звана пшениця "Торкей віт", яка переходить своэю вагою і якостию пшеницю з Кансас.

Найлучша яра пшениця для Зах. Канади э "Маркіз-віт", однак її деколи вбиваэ мороз бо дозріваэ за пізно в Канаді.

Два тижні скорше від "Маркіз-віт" дозріваэ нова пшениця, яку що лише виплекано в Саскачевані і називаэсь "Редбобс." Ся пшениця перевисшаэ своэю урожайностию эще пшеницю Маркіза, і то не лише що до видатности, але що найважнійше, що ся пшениця дозріваэ скорше в Зах. Канаді від 8 до 16 день, через що э безпечна перед морозами. Сю нову пшеницю повинен дістати собі кождий фармер хоть дещо, і її розмножити для себе до сіяня опісля на більшу скалю. З вівса сіяти лише ранні якости. З ячменів сіяти без ості. Жита сіяти на мірній землї, яка э не надто суха ні мокра.

Сіянэ. При спроваджуваню нового насіня треба вважати, чи се насінэ спроваджене росло в такім кліматі і обставинах воздушних як те де його маэсь тепер сіяти.

Тому всегда безпечнійше сіяти збіже куплене з близьких околиць чи околиць подібних до Ваших. Через се сійте особливо ті збіжа на більшу скалю, які Вам вдають ся або які вдають ся Вашим сусідам. Такі збіжа будуть найбезпечнійші. Коли хочете спровадити собі якийсь рід збіжа, то не спроваджуйте богато а трохи. Сійте се спроваджене збіже в гридки і так, що року помножуйте сї гридки, а відтак і акри, щоб нове збіже призвичаїлось до обставин даної околиці. Коли оно вдаэсь добре через кілька літ, тоді безпечно сіяти його на більшу скалю.

Сіянэ повинно бути так ранне, як лише на се позволяють обставини, то э, тепло і сухість землї. По раннім сіяню ніколи не вальцувати землї, а лишати її так як борони перегребуть. Сіянэ повинно бути від 3 до 4 інчі глубоке. На сухій землї, а особливо на горбоватій сійте лише половину сего збіжа що сіэсь на рівній, чорній і всегда вохкій землї. Густе сіянэ на сухій і горбоватій землї скорше витягаэ вохкість, ніж оно готове до дозріваня. На вохкій і добрій землї сіяти густо, бо засіяне густо збіже більше витягне вохкости і через се осушуэсь земля, через що приспішить ся і жнива, що э запорукою перед морозом.

—⁑=⁑⁑=⁑—

"ЛЕКШЕ Э ОХОРОНИТИ ДИТИНУ ВІД СЛАБОСТИ ЧИМ ВИЛІЧИТИ П ЗІ СЛАБОСТИ."

"З ЛІПШИХ ДІТИЙ, БУДУТЬ ЛУЧШІ МАМИ, ЛУЧШІ ЛЮДИ."

"КОЖДЕ ЗДОРОВЕ ДИТЯ СЕ БОГАЦТВО ДЛЯ РОДИЧІВ, ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА І КРАЮ, ПРОТИВНО СЛАБЕ СЕ ТЯГАР ДЛЯ ВСІХ."

"ДИТЯ МАЭ ПРАВО БУТИ ДОБРЕ ВРОДЖЕНИМ, ГОДОВАНИМ, УБРАНИМ І ВИХОВАНИМ."

У ВІДПОВІДЬ ПРАВОСЛАВНОМУ СВЯЩЕНИКОВИ.

Хвальна Редакція К. Ф. зволить помістити моїх пару слів яко відповідь українському православному священникови, котрий в 22 ч. К. Ф. відповідаэ на мою допись в справі Укр. Нар. Церкви в Канаді що була поміщена в сїй часописи перед пару місяцями.

Висше згаданий священик каже, що я занадто критикував церковні обряди, котрі як він доказуэ — э основані на святім Письмі. Хтож читав мою допись то мабудь переконав ся, що я не критикував і ніколи не буду критикувати таких обрядів, які мають за свою підставу св. Письмо. Миж добре знаэмо що всї обряди і церемонії православної церкви не мають жадної підстави в св. Письмі, а хто каже що мають, то той певно ніколи не читав св. Письма. Я навіть скажу, що не лише оден, але тисячу православних священиків не годні доказати менї, що їх церква опираэ ся на Христовій науці.. Всї православні батюшки роблять то що приносить їм матерйяльну користь але не то що Христос учив, і, що приносилоб народови моральну користь. Православні батюшки беруть за похорон по 25 і 30 долярів а чи про таку належитість для попа пише ся де в св. Пись. щоби наймати акафісти і парастаси за померших, або щоб наймати Служби Божі? Коли чоловік наймаэ адвоката аби його боронити в суді — то зовсім иньша річ. Чоловік раз що не знаэ законів ріжних на підставі яких міг би боронитись в суді перед поробленим йому закидом, а друге може не знаэ урядової мови, чи чого иньшого. Але коли хоче випросити щось від Бога, то тут не треба знати законів, не треба бути великим бесідником і не треба знати якоїсь одної мови "урядової. Просьба, молитва мусить бути лише щира тай буде вислухана Богом і без тих ріжних реверенд, кадил дзвоненя дзвіночками, маханэм головою і т. п. Перед Богом всї ми рівні, у Бога всї однакі; всї ми його діти, отже чому попи мали би бути посередниками між Богом а людьми, а радше агентами?

Дальше чи Христос казав сповідати ся перед попами і причащати ся? чи Христос казав сьвітити сьвічки в день коли Бог сьвітить на небі; чи Христос казав кадилом махати, молитись до зроблених людською рукою образів? Сеж ідолопоклоньство котре власне Христос знищив своэю наукою і вірою в одного Бога. Ісус Христос власне того прийшов на сей сьвіт аби знищити ідолів, людських божків, ідолопоклоньство, а теперішні священики православні і католицькі завели і цілою силою підтримують тих божків, те ідолопоклоньство. Щей кажуть, що того всего вимагаэ добра віра в Бога! А як би Христос прийшов другий раз на сей сьвіт і зобачив як то в церквах заведено в Його імени ріжні ідолопоклоньства, то Він певно приказав би те все викинути на двір і спалити.

Розуміэсь, теперішні попи боронять тих обрядів і церемоній, бож вони з того мають великі доходи. Теперішним попам на думці — гроші а не ширенэ правдивої науки Христової.

Український православний свящ. каже, що обряди його церкви э на підставі св. Письма. Цікавий я знати в якім то св. Письмі вони містять ся? Може він бачив їх в калэндари Штіфа Табачнюка або може в чародійній книжці, яку то продають невйорські фейкери. Я бачив одного попа з такою книжкою коло церкви і він казав, щоби люди крутили пальцем по якихсь там нумерах а він відчитаэ їм якісь чародійні уступи з середини книжки. Чи може таке св. Письмо теперішних деяких попів, яке вони уважають за правдиве?

Мені дуже дивно з того, що "укр. православний священик" каже, що в біблії британського видання нема всьої науки. Таке чую я перший раз. Але чи се може хто доказати? Прецінь біблія переведена на сотки ріжних мов а зміст її однаковий в якій мові вонаб не була. В кождій біблії містить ся одна і та сама правдива наука Христа, бо біблію не писали православні або католицькі попи.

Той священик старав ся доказати, що православна віра э найліпша. А так лише жид прихвалюэ свої смердячі оселедці. Віра сама собою добра, але ті що її проповідують не добрі, тай віру поганять. І вода і огонь добрий, але там де їх треба і тоді коли чоловік уживаэ їх на добрі цїли...

Дальше той свящ. дивуэ ся чому я не належу до якої не будь церкви. Я не належу тому, що уважаю всї церкви за одинакові доми торговлї, де попи на Христовій науці роблять лише бізнес а людий не учать чогось доброго і мудрого. Теперішні попи служать більше чортови як Богови. Бо, по правді сказавши, хто любить Христа той буде поступати після Його заповідий, буде жити після Христової науки. А чи нинїшні попи жиють і поступають після Христової науки? Деж там, ні! Вони жиють так як давні Римляни жили — в найбільших сьвітських роскошах, після забаганок їх тіла.

Каже "укр. православний свящ.", що козаки бороли ся колись за греко-православну віру з ляхами і Татарами... Та не вже Христос казав боронити або ширити Його науку при помочи меча? Чи не казав Христос до Петра щоб сховав меч свій, коли хотів боронити Його перед ворогами? Отже сими словами Христос заявив що Його церкви ніхто не повинен боронити мечем або гарматами. — За Христову церков ніхто з правдивих християн не воюэ мечем але духом і правдою...

Та мені одно дивно: чому то той священик підписав ся "український православний священик"? Таж ще не давно всї православні священики казали і переконювали всьой сьвіт, що України і Українців не було, цема і не буде, що э лише один русской народ як одинока э Россэя. А тепер злизуэте те на що перше плювали! Робите так як говорить наша пословиця: — "Собака вертаэть ся до своэї блювотини".

Т. Р. Тодосіїв. — Келлое, Ман.
(За К. Ф.)

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.

Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по при ступній ціні і то так з каміня як і мармору.

На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.
101 Str. & 105 Ave. Edmonton, Alberta.

Страшні Тайни Монастирских Мурів

АБО

Відкриті злочини монахів з монахинями по монастирах.

II. ПОВНЕ І ІЛЮСТРОВАНЕ ВИДАНЭ.

ЦІНА 50-ЦТ.
Головний склад:

„PROSVITA“

BOX 22. EDMONTON ALBERTA CANADA.

ДОПИСИ.

ЕДВАНД 10-го ЛИПНЯ 1918.

Хвальна Редакция Канадийця.

В неділю на Рож. Ів. Хрестителя "попращав" батюшка православну громаду на Едванд. Зі слезами в очах говорив він, що мусить виїзджати від нас аж до Ню-Йорку до Америки і дуже эму жаль покидати сі люди через то, що він із ними через минувших 6 років уже добре звик але мусить бо так велить эму св. Синод. Оба эго попередники так само як і сей через 6 річний свій побут пішли в забутэ хиба часом який паламар припімне їх. Він за 6 років не заслужив собі нічого межи нами, щоби було эго почім згадувати, він ніколи не згадав, щоби то заложити яке товариство, читальню. Про просьвіту ніколи і одним словом нічо не зказав — а за 6 літ так довгий час мож було тут велику роботу зробити. Правду сказав, що эму дуже жаль відси відїзджати бо у Америці по містах люди уже просвіщені — там уже такого приходу не буде як він мав тут. Він сюди прийшов бідний і як бувало співаэ у захристії то мало эго було чути, так як той комар у осени на морозі а за короткий час купив собі хорошу коняку і автобоґу і при кінці задумував купити эще автомобіль — не кажучи уже нічо що у банку на Лемонт мав кільканайцять тисяч долярів і як заспіваэ тепер "Газнадэ Памілуй" то аж церква трясе ся. А тепер по моїй думці булоби найліпше, якби сих 3 громаді — на Едванд, Смоки Лейк і Пакан зійшли ся разом і порадили ся у сій церковній справі що робити і аби не чекали заки синод пришле їм якого монаха "Татарина" — але нехай самі собі вишукають поступового Евангелского Проповідника або одного на усі три церкві, або кожда собі окремо. Наняти эго можна хоч би на один рік, а по рокови можна эго роботу порівнати до попередних батюшків і тогди осудити. Я думаю, що ми се годні зробити бо ми маэм у своїй хаті свою правду, силу і волю. Ми самі церкви будовали настілько мали эще розуму, що їх нікому не записали — тож ми можемо мати і поступового сьвященика так як другі люди мають. Вже доста того московського драння і шумовиння не хай вони йдуть собі між свої люди — і най їх там просвищають а ми собі жадаймо свої людий. Вже доста вони нашої крови напили ся — а тепер час над сим застановитись і бути людьми межи людьми, можи э ще і більш таких, щоби хотіли забрати у сій справі голос, то я думаю, що Хвальна Редакция у кождім часі їм уділить місце їх. Нуж Братя до діла! **Фармар** — з Едванд, Альта.

Від Ред. По цілій Канаді йде рух в справі демократизації церкви. Тому і Ви славні Едвандці не лишайтесь позаду. Тепер найлучша для Вас нагода покликати собі такого проповідника Слова Божого, щоб відповідав потребам часу і поступови своїх вірних. Нехай Всевишній помагаэ Вам в Вашім добрім наміри.

Хто хоче забрати слово в сій справі, ми радо помістимо у своїй часописи.

КЛОПІТ З ВІЙСКОВИМИ ЕКЗЕМПЦІЯМИ.

Небувалу сензацію по цілій Канаді викликала минувшого тижня подія в Калгарах, Алберта з приводу виданого цивільним судом розказу, щоби арештувати військового командуючого офіцира, Мурія.

Історія сьої події така:

Недавно Найвисший Суд в Алберті видав своэ рішенэ, що правительствене розпорядженэ (Ордер ін Кавнсіль) яке покасувало всї екземпції для хлопців від 19 до 23 літ, э неконституційне і неважне.

Аплікацію вніс до Суду кальгарський адвокат п. Бенет, бувший консервативний посол до

Бенет закинув в суді, що правительствене розпорядженэ не може касувати ухвали парламенту, тому, що після канадийської конституції закон може бути знесений лише самим парляментом і тому забранэ Лювіса до війска, Бенет назвав безправним. Бенетові виводи зістали поперті Найвисшим Судом і на підставі того судового рішеня зажадано, увільненя Лювіса від військової служби.

Зажадано також, щоби командуючий офіцир віддав перед Суд і много инших жовнірів, які зістали забрані на підставі сканцельованя їх екземпцій до війска, щоби суд міг і їх справу розслідити, та комендант їх не міг віддати перед Суд позаяк много вже з них відїхали до Франції, а також комендант Мурій відмовив ся слухати приказів цивільних властий, мотивуючи се тим, що він виконуэ лише розкази мілітарних висших властий.

Цілу ту справу закумунікована сейчас до правительства в Оттаві і власти в Оттаві внесли до Найвисшого Канадийського Суду апель проти рішеня Суду альбертийського.

Тимчасом Альбертийський Найвисший Суд стоїв дальше при своїм рішеню і зажадав рішучо, щоби командуючий офіцир, Мурій приставив до Суду жовнірів, яких забрано на підставі правительственного розпорядженя, але Мурій таки не виконав судового розказу. Такий непослух, розуміэ ся, довів Суд до того, що він видав шеріфови розказ силою права заарештувати і привести Мурія перед Суд, але якого розчарованя мусів зазнати шеріф, коли він застав командантову квартиру оточену машиновими крісами і кінним військом, яке не допустило до арештованя згаданого офіцира Мурія і мусів вернути ся без него до Суду.

Ціла та афера прибрала була так грізний характер, що шеріф оголосив, що покличе кождого здібного мущину міста Кальгар аби йому помогли заарештувати офіцира, що розуміэ ся не обійшлоб ся було без кровопролитя, але тимчасом на приказ центральних властий з Оттави, мілітарні репрезентанти в Кальгарах прийшли з судовими властями до мирного порозуміня і обі сторони згодили ся зачекати на вислід рішеня Найвисшого Канадийського Суду в Оттаві.

Читайте Читайте!

Нові книжки вийшли з друку і продають ся в Українській Книгарни в Едмонтоні.

Історія України, в оправі	$ 3.50
Кобзар Т. Шевченка, в оправі повне виданэ	2.00
Захар Беркут	0.60
Тарас Бульба	0.40
При стрілецькій Ватрі	0.40
На стрічу золотому сонцю	0.50
Страшні Тайни Монастирських Мурів, друге ілюстроване і побільшене виданэ	0.50
З Ласки Родини І. том 50-цт. 3. томи	1.50
З Ласки Родини, ціла в оправі	1.75
Маруся і инші оповіданя	0.40
Початки Релігії	0.25
Новітна суспільність і Церква	0.25
Канадийський Кобзар	0.30
Грішники	0.80
Ветеринар	0.60
Домашній Лікар	0.75
Тайни Цісарської Родини в Відни	0.50

Катальог Книжок, Грамофонів і рекордів висилаэмо даром.

UKRAINSKA KNYHARNIA

350 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALBERTA.

УКРАІНСЬКА

кравецька робітня в Едмонтоні.

Наша робітня э одинока, котра Вас може вдоволити. У нас виконуэсь наймоднійші сути, а се тому, що у нас можна дістати найлучші сукна і другі матерії і у нас працюють перворядні кравці.

Робимо солідно і совісно. Всякі замовленя з провінциї полагоджуэмо сейчас.

Тепер на літо, кождий хотів би убрати ся, чомуж отже не убрати ся в гарний і після найновійшої моди ушитий сут чи оверковт. Коли хочете бути вдоволені, напишіть або удайтесь до:—

The Expert Tailors

Gibson Block 9606 Jasper E. EDMONTON, ALTA

Д. ПРОНЮК Властитель.

КАНАДА.

Чужинці дають датки на "Червоний Хрест" при місячній реґістрациї.

Щоб час при реґістрациї чужинців не був страченим, зроблено пропозицию, що кождий реґіструючий ся чужинець повинен рівночасно дати якусь датку на "Червоний Хрест". Того рода пропозиція принесла минувшого місяця 85 дол.

Едмонтонські "Новини" переходять в иньші руки.

Едмонтонські "Новини" переходять тепер в иньші руки. Досі они були "індепендент" а від тепер будуть католицкі. Часопись "Новини" закупили урядники від "Укр. Греко-кат. Народ. Дому" в Едмонтоні, враз з машинерию, черенками і п. Кремаром.

Все переносить ся тепер до "Укр. Греко-кат. Народ. Дому" на Шорт стріт. Своїй посестриці бажаэмо від себе щасливої дороги а эще щасливійшого повороту.

Невільно більше палити соломи в Канаді.

ОТТАВА, 20-го лип. — Видано розпоряджэнэ, після якого не вільно палити більше соломи по фармах в Канаді.

За недодержанэ сего розпоряджения э висока кара.

Канада виплачуэ тепер пенсиї на 10 міл. дол.

Всїх осіб одержуэ тепер пенсию в Канаді 38.317, які були в канад. армії. 13 тисяч осіб э жінки і діти погибших жовнірів, що також побирають платню від канад. правительства.

Батюшка Зазуляк обстоюэ присім, що коресподенция в "К." відносить ся до него.

Минувшого тижня піп Зазуляк з Мондер доказував на поліскорті, що то э він сим попом, що маэ дочку і справа пішла до рішеня до суду. Рішенэ в сій справі западе пізнійше про що ми повідомимо наших читачів.

Птахи поробили собі гнізда в трупі повішеного.

САСКАТУН, САСК. — Около 5 миль за Саскатуном в лісі відкрито на дереві повішеного трупа. Коли приглянено ся йому близше, побачено, що сей труп мусів висіти на дереві через довший час, бо все мясо відлетіло від костей, а кости тримались лише купи через убранэ.

В трупі в середині шпаки поробили собі гнізда і повиводили молоді. Вітер гойдав трупом то в сей, то в той бік а кости скрипіли та тарахкотіли сумні мельодиї. Сей труп мусів висіти на дереві через кілька місяців, бо кости чисті э мяса. Повішеним чоловіком э Ян Геферман, фармер з Прінс Алберт.

Електрика забила чоловіка і ранила дві другі особи.

Панока. — Минувшої пятниці став ся тут сумний випадок. Властителя театру убила електрика а його жену і зятя серійозно попарила. Забитим чоловіком э п. Гідлей, який по скінченю театру пішов до готелю "Леланд", щоб принести води до пития для гостей, які танцювали по "шові" в його театрі. Коли Гідлей через довший час не вертав ся, його жена пішла за ним до готелю. Тут побачила його на земли лежачого. Она покликала свого зятя і обоэ зближились до лежачого Гідлея. Коли доторкнулись тїла електрична струя з Гідлэра кинула обоїх на землю.

ла електрична струя з Гідлея був зимним трупом а паню Гідлей і її зятя ледви по півгодиннім часї приведено до життя.

Показалось опісля що вітер обірвав електричні дроти яких доторкнув ся Гідлей і якого они вбили в одній хвилі. Через Гідлея переходила електрична струя эще, коли його жена і зять зближились до него і ся власне струя обоїх тяжко попарила, але була за слаба, щоб нанести їм більшої шкоди.

ПРОСИТЬ СЯ ВСІХ, що досі не вирівнали свої передплати щоб се зробили в найкоротшім часі.

"Канадиэць"

Друкарня Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна умірковaна

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — Телэфон 6932

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

ЛІК ЗНАХОДИТЬ ВСЮДИ ПРИЗНАНЭ.

В справі внутрішної чистоти люди суть дуже недбалі. Ми знаэмо, що ся недбалість може спричинити великі клопоти. Трінера амер. еліксір з гиркого вина, э сим ліком, що усуваэ всяку нечистоту зі середини, усуваэ затвердненэ, усуваэ біль голови, привертаэ апетит і урегульовуэ органи травленя. Се все робить Трінера Еліксір з Гіркого Вина. Від 1 до 2 ложки перед їдою три рази денно буде вистарчаючим до привернення Вашого здоровля. Се вино не упоїть Вас, бо оно маэ дуже малий процент алькоголю, і через се Ви можете його дістати почтою.

Ціна 1.50. Трінера Лінімент на ревматизм, невральґію, лумбаго, спухненя коштуэ 70-цт.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Найновійші американські "тенки", які помагали проломити нім. боэву лінію в Франциї. Сї "тенки" суть незвичайно скорі і сильно упанцеровані перед ворожими кулями.

Канадиець

РІК VIII. Ч 30. EDMONTON 7. OF AUGUST 1918. VOL VIII. No. 30.

Німці цофають ся до дому.

НА УКРАЇНІ КИНЕНО БОМБУ НА НІМ. КОМАНДАНТА.

Німеччина оголошуэ свої нові мирові услівя.

В Киэві ранено бомбою нім. гол. команданта.

АМСТЕРДАМ 31-го лип. — Нині кинено бомбу під повіз полевого маршалка Ейхгорна, який їхав до свого помешканя в Киэві. Бомба ранила ген. Ейхгорна і його адютанта кап. Дреслэра. Виновника зловлено який э 23 літний молодець. Причиною киданя бомби э се, що Німеччина за богато мішаэсь в домашні справи України. Ген. Ейхгорн приказав був кілька місяців взад арештувати Ц. Укр. Раду в Киэві і через се стягнув ген. Ейхгорн на себе ненавість Українців.

Францускі війска йдуть далі вперед.

ЛОНДОН 2-го серп. Між Чатев Тірі а Сойзонс францускі війска посувають ся далі вперед на 10 милевім фронті. Німці приготовляють ся до дальшого уступленя, що вказують великі огні і експльозиї позаду нім. боэвої лінії.

Німці цофають ся до дому.

Американсько - французька контр-офензива на західнім фронті під командою генерала Фоха, яка зачала ся 15-го лип. се один безнерестанний погром німецкої армії, - погром, якого Німці не зазнали за цілих чотири роки війни.

Протягом сих 15 днів, францусько-американські війска вібрали від Німців около 96 квадратових миль території межи ріками Анїзою і Марною понад 30 сіл і місточок, около 600 армат і понад 40.000 плінників.

Грізна революція на Україні.

Лондон. — На Україні вибухла грізна селянська революція. 75 тисяч селян, знаменито вооруженого війська разом з їх офіцирами і інструкторами виступило проти Німців. Німецкі військові відділи уступають в напрямі Київа.

Німецкий амбасадор бере з собою один баталїон війска.

Амстердам. — Др. Гельферіх новоіменований німецкий амбасадор до Росії, на місце убитого Мірбаха, бере зі собою один баталїон війська, для стереженя німецької амбасади в Москві.

Німців прогнано 20 миль взад.

ЛОНДОН 4-го серп. — Від 15 линия прогнано Німців на 20 миль взад від первісних позиций. Теперішна німец. лінія йде просто від Сонзон до Раймс. Підчас операцій алїянти взяли 40.000 нім. жовнірів. в полон.

Німецка субмарина затопила брит. транспорт з раненими.

ЛОНДОН 5-го серп. — Нині в ночи нім. субмарина затопила перевозовий корабель "Варітда" з раненими жовнірами. Корабель їхав з Франциї і був вже коло берегів Англії, коли торпеда вдарила в корабель. Много ранених жовнірів втопилось, тимбільше, що се було в ночи і темнота перешкаджала ратункови. Досі нараховано 150 втоплених жовнірів однак число жертв далі росте.

Французи далї гонять Німців.

ПАРИЖ 6-го серп. — Францускі війска побили Німців над рікою Весел і змусили їх до уступленя ся з берегів ріки.

Францускі війска переходять тепер через ріку на північний бік. Французи здобули від Німців 500 канон і 500 окопових моздірів, крім сего величезну скількість амуниции і иньших воэнних материялів.

Екс-царевич умер з жалю за татом.

Амстердам. — Алексій Романов, бувший наслїдник російського трону, умер в кілька днів по розстріленю свого батька, бувшого царя Миколи. Причиною смерти, як подаэ депеша з Москви до берлїнського "Льокаль Анцайґер-а", було сильне пригнобленэ з приводу утрати свого батька.

Війна переступаэ на пятий рік.

Велика Сьвітова Війна, в сім тижни переступаэ вже на пятий рік.

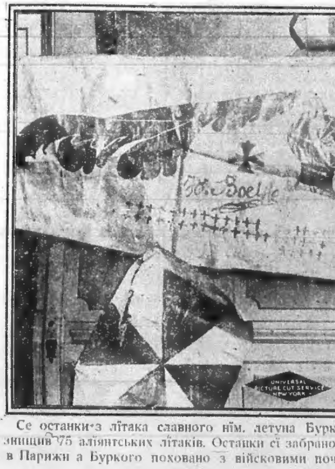

Се останки з літака славного нім. летуна Бурке, який був знищив 75 аліянтських літаків. Остатки сї забрано до музею в Парижи а Буркого поховано з військовими почестями.

28-го липня минуло 4 роки як Австрія виповіла Сербії війну і від того дня зачинаэ ся історія сеї найбільшої дотепер в сьвіті війни. З маленької іскорки киненої між Австріэю і Сербіэю, розгорів ся отсей страшний вогонь, який дотепер знищив пів Европи і в якім впало около 20,000.000 народа.

Німеччина знов оголошуэ свої мирові услівя.

Амстердам. — Берлїнська соціялїстична ґазета "Форвертс" пише, що Німеччина піддала еспанському правительству думку скликати мирову конференцію з слїдуючою програмою:

1. Німеччина не хоче анексиї ані відшкодовань на заході.

2. Німеччина не бажаэ порушувати точки мирової угоди з Росіэю і Румуніэю.

3. Прінцип про самоозначенэ народів не був эще дискусований в Німеччині, але може бути полагоджений на мировій конференциї, де порішить ся також судьбу Бельгії.

4. Балканське питанэ маэ бути полагоджене коло конференцийного стола.

5. Свобода на морю, отворенэ Гібральтару і Суезького каналу і право за Німеччиною уживати вугляних станцій.

6. Питанэ кольоний маэ бути рішене на підставі "статус кво" (такий стан, який був перед війною).

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОГУБИЛИ РЕҐІСТРАЦІЙНІ КАРТКИ.

Ті, що погубили свої реґістраційні картки, які дістали підчас загальної канадийської реґістрациї 22. червня, можуть зголосити ся до свого найблизшого почтового уряду і їм буде видана тимчасова картка добра на 60 днів, а протягом того часу міродайні круги в Отаві пошукают за записками і коли виказ[...]ся, що така особа дійсно була зареґістрована, то з Отави пришлють другу картку.

Такожмо ті хлопці і дівчата, яким скінчив ся 16-тий вік життя після 22. червня, повинні реґіструвати ся у своїх найблизших почтових урядах.